

A Fővárosi Ítéletábra dr. Nagy József Gyula ügyvéd (fél címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Zsigmond Gábor ügyvéd (fél címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogsértés megállapítása iránt indított perében - amely perbe felperesi beavatkozó neve (felperesi beavatkozó címe) a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Budapest Környéki Törvényszék 2016. június 21. napján kelt 10.P.20.386/2016/7. számú ítélete ellen az alperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg - 15 napon belül - a felperesnek 40.000 (Negyvenezer) forint fellebbezési eljárási költséget, míg - felhívásra - az állam javára 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes himalájai és perzsa macskák tenyésztésével foglalkozik. Az alperes 2015. február 21-én megvásárolta a felperestől a ... nevű nőstény, barna cirnos perzsa macskát 150.000 forint vételárért. A szerződésben a felek rögzítették, hogy: „A vásárló tudomásul veszi, hogy a macska nem kiállítási minőségű és ezért a macskát kiállításra nem viheti”. A szerződés 7. pontja rögzítette a macska hibáit, miszerint: „puklis fej, ferde orr, ferde harapás és a fülei nem megfelelőek”. Az alperes ezt követően sérelmezte, hogy a felperes olyan macskát adott el neki, amelynek kettőzött mellbimbója van. A felperes kérte az alperestől, hogy olyan fotót küldjön az általa jelzett rendellenességről, amely alapján az általa eladott macskát be tudja azonosítani. Az alperes 2015. április 23-án a facebook oldalán a következő bejegyzést tette: „Te rohadt macska gyártó ez vagy! Hazug mellé beszélő senki!! Eladsz egy macskát amikor valami gond van elbujsz te gyáva .., hazudozol a másikat vádolod!!! gusztustalan gerinctelen!! Olyan van amilyen a híred tényleg, a mocskos szaporító barátaiddal együtt!!” Ugyanezen a napon az alperes egy következő írást is közzétett a facebookon, miszerint: „A véleményem, az ilyen ember nem tenyésztő, csak szaporító! (...) hat ezt a személy nem ajánlom gerinctelen sunyi hozzáállás, az ilyen emberek miatt lehetetlen normálisan tenyésztetni! (...) Az egészben az háborít fel, hogy ilyen szinten le sz@rni es a hozzáállás ami nem egy korrekt

tenyésztore vall, mialatt elég lett volna annyi, hogy normálisan reagál a levelemre és nem támad le engem és vádol meg még engem!" Az alperes 2015. április 28-án újabb bejegyzést tett a facebook oldalán: „Huhuuuu, te tényleg nagy gerinctelen vagy!! Tényleg igaz amit mondanak rólad!! Kemeny vagy!! Hat nálad több agyam van az is biztos de gerinc is!! En mar rég befejeztem veled te gerinctelen, se segítség semmi az ég világon nem kell tőled!! kinek képzeled te magad, foglalkozz a szaporitassal és a valasoddal Aztán vegyél vissza a lendületből nem, te gerinces ember lett volna benned annyi ide jössz nem hazudozol es vadolsz engem meg!"

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a facebook oldalán 2015. április 23. és április 28. napján tett kijelentéseivel megsértette jóhírnevét, emberi méltóságát és becsületét, kérte az alperest a további jogsértéstől eltiltani, megfelelő elégtétel nyújtására, egyidejűleg 1.500.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezni.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azon kijelentéseivel, miszerint a felperes „rohadt macska gyártó! Hazug mellé beszélő senki!! gusztustalan gerinctelen!! Olyan vagy amilyen a híred tényleg, a mocskos szaporító barátaiddal együtt!! az ilyen ember nem tenyésztő, csak szaporító! (...) hát ezt a személyt nem ajánlom gerinctelen sunyi hozzáállás, az ilyen emberek miatt lehetetlen normálisan tenyészteni" megsértette a felperes tenyésztői jóhírnévhez, az emberi méltósághoz és becsülethez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy a jövőben tartózkodjék a további jogsértéstől, továbbá, hogy a saját facebook oldalán az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül tegye közzé az alábbi tartalmú bocsánatkérő levelet: „alperes neve ezúton kérek elnézést felperes neve macskatenyésztőtől (...) és mint embertől azért, mert Róla a 2015. április 23. és április 28. napján a facebook oldalamon történő bejegyzésemben személyiségi jogsértést megvalósító valótlanságokat állítottam". Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően fizessen meg a felperesnek 250.000 forint sérelemdíjat és ennek 2015. április 23. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy az alperes facebook bejegyzéseinek címzettje kétséget kizáróan a felperes volt, és a közösségi oldalon tett kijelentései objektíve alkalmasak voltak a felperes tenyésztői jóhírneve megsértésére, egyidejűleg becsülete és emberi méltósága megsértésére is. Utalt arra: abban az esetben, ha megalapozott lenne az alperes kifogása a macska rendellenességét illetően, az sem jogosítja fel az alperest olyan stílusú kijelentések megtételére, amelyeket a felperesnek címzett. Nem fogadta el az alperes azon érvelését, miszerint a közösségi oldalak esetében kialakult közlési forma sajátos nyelvezettel és stílussal működik. A közösségi kommunikáció mellett sem engedhető meg ugyanis az a fajta közlésforma, stílus és hangvétel, amelyet az alperes a bejegyzéseiben megengedett magának. Az elsőfokú bíróság a feltárt jogsérelem súlyára, annak ismétlődő jellegére tekintettel a felperes sérelemdíj iránti igényét alaposnak, annak kereset szerinti mértékét azonban eltúlzottnak találta, és 250.000 forint sérelemdíjat tartott arányosnak, szükségesnek és egyben elégségesnek a felperest ért sérelem kompenzálására.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával a keresetet elutasító döntés meghozatalát kérve. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal vette figyelembe azt, hogy megváltozott az a társadalmi környezet, amelyben az internetes kommunikáció folyik. Érvelése szerint a közösségi portálokon formáját és hangvételét illetően igen gyakori a köznapi szinten nem elfogadható szóhasználat és megfogalmazás. A felperes által kifogásolt közlések lehet, hogy kritizálhatóak, de nem jogellenesek, állításai szubjektívek voltak.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó kijelentéseket tett. Álláspontja szerint a felperes minden indokát megadta annak, hogy a perben sérelmes nyilatkozatok közlésre kerüljenek, ugyanis állításai valósak, ami kiderül a felperes által adott válaszokból.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a rendelkezésre álló és releváns bizonyítékok alapján helyesen állapította meg a tényállást, érdemben és jogszerűen rendelkezett az alperes marasztalásáról, mind a jogsértés megállapítása, mind a sérelemdíj megítélése kapcsán. Kiemelte, hogy a véleménynyilvánítás alapjoga csak felelősséggel gyakorolható, nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas, valótlán tények közlésére, az indokolatlanul bántó, lealázó véleménynyilvánításra.

Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének a megítéltet meghaladó keresetet elutasító rendelkezése [Pp. 228. § (4) bekezdés]. A Fővárosi Ítéltábla felülbírálata ezért nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét, illetve annak jogerőre emelkedett rendelkezéseit, az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem korlátai között bírálta felül [Pp. 253. § (3) bekezdés], és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, az arra alapított és a helyesen felhívott jogszabályok helytálló alkalmazásával meghozott ítéleti döntésével egyetértett. Az elsőfokú bíróság a személyiségvédelem általános szabályainak alkalmazhatósága szempontjából a bírói gyakorlatban kialakult elvek szem előtt tartásával a jogvitát helyesen bírálta el, és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes megsértette a felperes személyiségi jogait. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen kifejtett jogi álláspontot nem kívánja megismételni, annak helyes indokaira a Pp. 253. § (4) bekezdése alapján csupán visszautal.

A felperes által állított jogsértés idején hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:43. § d) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a becsület és a jóhírnév megsértése. A 2:45. § (1) bekezdése értelmében a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás, míg a (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlán tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

Az alperes fellebbezésében kizárólag azért kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, mert álláspontja szerint az interneten, a közösségi oldalakon zajló kommunikáció kapcsán tágabbak a szabad véleménynyilvánítás határai az egyes közlések formáját, hangvételét, szóhasználatát, megfogalmazását illetően. Az alperes azonban téved a fellebbezésében kifejtett álláspontja kapcsán, ugyanis nincs kettős mérce, nem esik eltérő megítélés alá az interneten, illetőleg az egyéb kommunikációs csatornákon keresztül zajló kommunikáció, véleménynyilvánítás.

Kétségtelen, hogy az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A véleménynyilvánítási szabadság alapvető célja annak a lehetőségnek a biztosítása, hogy az egyén mások véleményét formálja, másokat saját álláspontjáról meggyőzze. A véleménynyilvánítás szabadsága ezért általában mindenféle közlés szabadságát magában foglalja, függetlenül a közlés módjától, értékétől, erkölcsi minőségétől, többnyire valóságtartalmától is.

Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a szabad véleménynyilvánítás céljával, tartalmával, a demokratikus jogállamban betöltött szerepével és lehetséges korlátozásával. Az Alkotmánybíróság által kifejtettek szerint a véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletre, az egyén személyes véleményére minden esetben kiterjed, függetlenül attól, hogy az értékes vagy értéktelen, igaz vagy hamis, érzelmeken vagy észérveken alapszik, ugyanakkor nem részesül védelemben a tények tudatos meghamisítása. A véleménynyilvánítás szabadsága azonban nem korlátlan, a polgári jogban kiemelkedő fontosságú követelmény a jogok rendeltetésszerű gyakorlása. Ez az alapelv a véleménynyilvánítás szabadsága körében úgy érvényesül, hogy a véleménynyilvánítás akkor nem felel meg a társadalmi rendeltetésének, ha a kritika, a bírálat ellentétes az elemi logika szabályaival, vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, durva, lealacsonyító, lekicsinylő.

A kereset tárgyává tett valamennyi közlés átlépi a szabad véleménynyilvánítás Alaptörvényben biztosított és védett határait, és szükségessé teszi a felperes személyiségi jogainak védelmét. Az alperes felperes személyét érintően kifejtett véleménye ugyanis oly mértékben sértő, durva és közönséges megnyilvánulás, amely egyértelműen alkalmas a felperes emberi méltósága, jóhírneve, becsülete megsértésére, és amelyet az érintett személy attól függetlenül sem köteles tűrni, hogy azt a facebookon tette meg az alperes, a Ptk. ugyanis a véleménynyilvánítás szabadságának határait illetően nem tesz különbséget aszerint, hogy a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás valamely közösségi portálon, avagy azon kívül valósult meg.

A Fővárosi Ítéltábla utal arra is, hogy az elsőfokú bíróság által jogsértőnek ítélt közlések mindegyike véleménynyilvánításnak tekinthető, egy adott véleménnyel lehet azonosulni, vagy attól elhatárolódni, de ahhoz a valóság kritériuma nem kapcsolható (Emberi Jogok Európai Bírósága 12188/2006. számú kérelem, Csányi kontra Magyarország ítélet, BDT2011. 2403.). Alapvetően hivatkozott az alperes ezért fellebbezésében arra, hogy állításai valósak, azok valóságtartalma az előzőekben kifejtettek szerint nem vizsgálható, így nem értelmezhető az alperes azon állítása sem, miszerint a felperesnek az alperesi közlésekre adott válaszai igazolják a felperes állításainak valóságát.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében - helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a Fővárosi Ítéltábla ezért a másodfokú eljárásban is irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes jogi képviselőt az eljárásért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére.

A 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a 15. § (1) és (3) bekezdései szerint a per tárgyi illetékfeljegyzési joga - Itv. 62. § (1) bekezdés f) pont - folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a másodfokú eljárásban is irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján ugyancsak az alperes köteles megtéríteni.

Budapest, 2017. március 31.

Dr. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s.k.
előadó bíró

Dr. Csordás Csilla s.k.
bíró